

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju
– amandman Vlade

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13.), Vlada Republike Hrvatske na Konačni prijedlog Zakona izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju podnosi sljedeći

A M A N D M A N

U članku 1. iza riječi: „do 19.i“ dodaju se riječi: „te glava IV.b i članci 19.j do 19.l“.

Iza glave IV.a dodaje se glava IV.b i članci 19.j do 19.l s naslovima iznad njih koji glase:

„IV.b Ništetnost i sudski postupci

Ništetnost ugovora i posljedice ništetnosti

Članak 19.j

Ako je ugovor o kreditu sklopio vjerovnik, odnosno kreditni posrednik koji nema odobrenje za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja, odnosno za posredovanje pri potrošačkom kreditiranju, ugovor je ništetan.

U slučaju postojanja obveze vraćanja primljenog iz stavka 1. ovoga članka potrošač je na primljeni iznos dužan platiti kamate od dana pravomoćnosti odluke kojom su utvrđuje ništetnost.

Odgoda ovrhe

Članak 19.k

Ako se radi ostvarenja tražbine iz ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjem vodi ovršni postupak protiv potrošača koji je podnio tužbu radi utvrđenja ništetnosti, sud će, na prijedlog ovršenika, odgoditi ovrhu do pravomoćnog okončanja postupka radi utvrđenja ništetnosti, ne ispitujući postojanje drugih zakonom propisanih pretpostavki o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj ne može uvjetovati odgodu ovrhe davanjem jamčevine.

Prijedlog za odgodu ovrhe prema ovom Zakonu potrošač kao ovršenik može zatražiti neovisno od toga je li podnio prijedlog za odgodu ovrhe u ovršnom postupku koji je u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Nadležnost suda

Članak 19.1

U sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište, ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište.

Druga ugovorna strana može pokrenuti postupak protiv potrošača samo pred sudovima države u kojoj potrošač ima prebivalište.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne utječu na pravo podnošenja protutužbe pred sudom pred kojim teče parnični postupak po tužbi.

Od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka može se odstupiti samo sporazumom:

1. koji je sklopljen nakon nastanka spora
2. koji omogućuje potrošaču pokretanje postupka pred sudom različitim od suda koji je naveden u stavku 1. ovoga članka ili
3. koji je sklopljen između potrošača i druge ugovorne strane, od kojih oba u vrijeme sklapanja ugovora imaju prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište u istoj državi i kojim se prenosi nadležnost na sudove te države, pod pretpostavkom da taj sporazum nije suprotan pravu te države.

Obrazloženje:

Amandmanom se, u cilju zaštite potrošača i tržišnih konkurenata od nesavjesnog poslovanja osoba koje nemaju odobrenje za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja, odnosno posredovanja pri potrošačkom kreditiranju, predlaže uvođenje građansko-pravne sankcije koja će spriječiti učinak ugovora o kreditu sklopljenih s navedenim osobama. U tom slučaju predlaže se iznimka od primjene općeg pravila o opsegu vraćanja primljenog na temelju takvoga ugovora od strane potrošača u dijelu obveze plaćanja zateznih kamata propisanih odredbom članka 1115. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.) na način da je potrošač umjesto obveze plaćanja zateznih kamata od dana stjecanja, odnosno podnošenja zahtjeva istu dužan platiti od dana pravomoćnosti odluke kojom se utvrđuje ništetnost. Navedenom iznimkom osigurati će se da

ništetnost nema nepovoljne posljedice za potrošača jer će iznosi zbog kojih su postupci za utvrđenje ništetnosti s kraćim razdobljem plaćanja zateznih kamata biti nužno manji. Također, spriječit će se neovlaštene osobe da budu u iskušenju sklapati ugovore svjesni činjenice da čak i ako se on utvrdi ništetnim imaju pravo na zateznu kamatu od stjecanja, odnosno podnošenja zahtjeva.

S obzirom na narav i važnost javnog interesa koji se temelji na zaštiti potrošača, koji se nalaze u slabijem položaju u odnosu na vjerovnike, predlaže se u slučajevima u kojima ugovori o kreditu imaju međunarodno obilježje, a pokrenut je postupak radi utvrđenja njihove ništetnosti, osigurati primjereno i djelotvorno sredstvo za sprečavanje prisilnog ostvarenja spornih tražbina na način da se ovršni postupci odgode do pravomoćnog okončanja postupka radi utvrđenja ništetnosti. U tom slučaju ne bi došla u obzir primjena pravila o pretpostavkama koje trebaju biti ispunjene za prihvaćanje ovršenikovog prijedloga za odgodu ovrhe, kao i pravila o davanju jamčevine određenih općim propisom kojim se uređuje ovršni postupak. Novi razlog za odgodu ovrhe primjenjivat će se i na postupke koji su u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga zakona.

U pogledu sporova nastalih iz ugovora o kreditu, potrošač kao slabija ugovorna strana, treba biti zaštićen pravilima o nadležnosti koja su povoljnija za njegove interese. Autonomija ugovornih strana u potrošačkom kreditiranju u pogledu utvrđivanja nadležnih sudova (sporazum o nadležnosti) treba biti dopuštena u smanjenom opsegu. U hrvatskom pravu ne postoji posebno pravilo o međunarodnoj nadležnosti sudova za sporove iz potrošačkih ugovora, nego se o nadležnosti za tu vrstu sporova odlučuje primjenom odredaba Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, br. 53/91. i 88/01.) koje uređuju međunarodnu nadležnost općenito za ugovorne sporove. Hrvatsko pravo ne sadrži posebno rješenje kojim bi se omogućilo potrošaču da tuži u državi svoga prebivališta odnosno kojim bi se zaštitilo potrošača od toga da bude tužen u stranoj državi, kao što je to propisano odredbama članka 17. do 19. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) koja se u toj vrsti sporova uvijek primjenjuje između svih država članica Europske unije osim Danske. Predloženim se pravilima o međunarodnoj nadležnosti prihvaćaju rješenja propisana europskim pravom koja pružaju primjereniju zaštitu slabijoj ugovornoj strani.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović